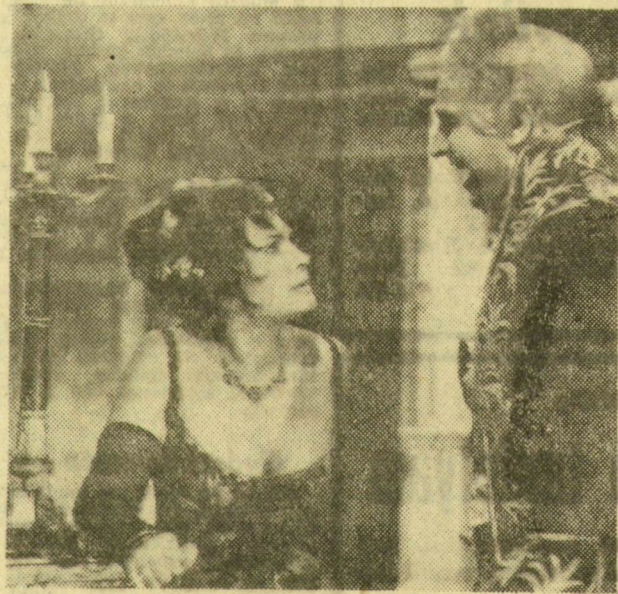

Augusztus végétől november elejéig forgatták az NDK berlini televíziójának stúdiójában a Tosca tv-filmváltozatát, amelynek címszerepét — mint már jelentettük olvasóinknak — a Szegedi Nemzeti Színház népszerű művésznője, Harmath Éva énekelte. A két és fél hónapi munka befejeződött, a film — Götz Friedrich rendezésében és Robert Hanell vezényletével — elkészült. Harmath Éva is hazajött Szegedre.

— Nagyon izgalmas feladat volt számomra a Bauer Scarpia szerepében.

filmváltozat címszerepének alakítása: életemben először szerepeltem filmben — mondja a művésznő. — De azért nagyon vágytam már haza, hogy találkozhatassak a szegedi közönséggel. Kedden, 23-án lépek ismét itthon színpadra a Bolygó hollandiban.

A Tosca televíziós filmváltozatát egyébként karácsonykor mutatják be Berlinben.

Képünkön: Harmath Éva, mint Tosca a film egyik jelenetében. Mellette Vladimir Bauer Scarpia szerepében.

Eredményesen zárult a régészek ülősszaka

Pénteken a déli órákban befejeződött a József Attila Tudományegyetem és a Móra Ferenc Múzeum által rendezett, harmadik tudományos ülősszaka.

A tanácskozást követően dr. László Gyula professzor, az ELTE európai hírű tanész vezető tanára egyebek között elmondotta lapunk munkatársának, hogy az immár hagyományossá váló szegedi régészeti tanácskozássorozat jelenlegi ülősszaka a magyar régészeti kutatások mai helyzetének szemléletes keresztmetszetét adta.

— A most lezajlott ülősszak örömdetes jellemzője, hogy egyre inkább elterjed országunkban az az egészséges szemlélet, mely szerint

a régészeti kutatás közép-pontjába is az embert kell helyezni. Régészeink egyre inkább az emberi munka és tapasztalat relációjában szemlélik a tárgyakat. A magyar régészet ma — ezt el fogultság nélkül állíthatjuk — európai viszonylatban is élen halad az „emberközpon-túság” szemléletének érvényre juttatásában.

A tanácskozás egyébként hovatovább nemzetközi jellegűvé kezd szelészni. Az együttműködés további lépéseként még ebben az évben három szegedi régész — Gazdapusztai Gyula, Trogmayer Ottó és Bálint Alajos — vesz részt a szabadkai tudományos symposionon.

gátatás jelenti az egészséges feloldódást. „Azért tudom teljes szívvel támogatni ezt a társadalmat és ezt az eszmét, mert ezt hiszem” — vallja a kommunista és magatartásáért reprezentálja is életérzését, felfogását. A közösségért cselekvő mentalitás széleskörű érvényesülésének megvalósulása nem olyan könnyű, mint ahogyan évekként ez előtt gondoltuk. Nemcsak illúzióvesztés van mögöttünk, hanem a bonyolultabbá váló élet produkálta helyzetek, gazdasági, társadalmi viszonylatok megértése sem egyszerű. A menetben elmaradnak, s emiatt is csatlódnak érzik magukat; befelé fordulva megálmak. A nemzetközi kommunista mozgalom vitái is éreztetik az irányú hatásukat, s az a felismerés is nehezen válik megszokottá, hogy nincsenek mindenre receptet kigondoló istenek. A „felülről várás” kezd — végre — elveszíteni gondolatot és cselekvést bennitő hatását, amely a személyi kultusz időszakában egészen természetes volt. De a gondolati és cselekvésszerű bántortalanosság jegyeit még — ha el-kopóban levően is, de — hordozzuk. A demokráciának e kedvező, erjesztő légkörében hangot kapnak eszméink, életérzéseinkkel ellentétes nézetek, fölerősített nyugati táplálással.

Nem a félrehúzóds, a „magány” védfalának kiépítése jelenti a „forradalmi” magatartást, hanem a közösségért való küzdés, amely ad élet-célt, életértelmet. A közösségért is küzdő ember „belső magányérzetét” is csak ez a tevékenység oldja fel; csak a közösségi élet kapcsolata teremti egészségesebb belső harmóniát.

Szükségtelen véka alá rejteni, hogy vannak nálunk olyan típusú emberek, akik — a jó ég tudja megfej-

ten, milyen okokból — elvegtálgatva élnek életüket, megteszik, amit nagyon muszáj, de csak azt. Magadra kiáltás című drámájában Salamon Pál éppen ezt a témát feszegeti, keresi a mozgatórugókat. Pándi írja a dráma kritikájában: „Vállalni a felelősséget, szembenézni önmagunkkal, vagy élni simán, kikerülni az érdes felületeket; vállalni a kényelmet, a gond- és gondolatlanságot, a fejbőlintás mechanizmusát, és az érte járó előnyöket — vagy vállalni a vélemény, a gondolatot, az igazságot, a harcot az igazságért —, mindazt a meghurcoltatást, ami olyan gyakran együtt jár még ezzel a vállalással: ez a dilemmája a darab hősének”. Az életigénylőnek is dilemmája ez; akik érzésükben ezt a mai életet tartják jónak bajával együtt; s vallják magukénak... csak sokuknak az önvizsgálódása, a bátorsága gyengécske. Mondanák is, meg nem is. Hallgatnak olyan esetekben is, hogy az említett dráma főhőseivel maradunk, amikor a velünk egy frontvonalon állók bénítanak meg (igazságsérzést sértő) ügyeket... Ez a legfájdalmasabb. A főhős kényes ügyeket akar tisztázni, amit a felettesek nem vettek szívesen s a... „főnökök, akik az elvtelen barátság, az „édes öregem” varázsszavára mozgásba lendülő kikké emberek... nem tudják elhallgattatni az intézkedni vágyó embert, akkor nincs előléptetés, akkor nincs megbecsülés, akkor gyűlöthet az évek keserűségét, a sikertelenségét. (Pedig ezek a párt politikájáról, eszméi igényével szöges ellentétben álló jelenségek, a meglevő és társadalmi mértékben is ható kispolgáriság kifejeződése.)

— Nem lehet általában és elvileg beszélni, konkrét esetek kapcsán jelentkezik a dilemna; s voltaképpen akkor dől el, hogy ki milyen úton jár.

A kényelem útján, vagy a küzdés útján. S ez már állásfoglalás, amely belső meggyőződésből fakad: a jelen nem sétatér — az élet általában nem az —, küzdőporond, s ezen a porondon állva úgy lehet szeretni az életet, a társadalmat, a márt és holnapot, hogy küzdök is érte. „Kényes”, konkrét esetekben is.

A forradalmi, a kommunista magatartás ezt diktálja. S nem a félrehúzóds, a „nélkülöm is megoldódnak a dolgok” szemléletet. Ez a passzív szemléletű és nem a forradalmár tulajdonsága. Mindig azok vitték előre a társadalmat, akik a küzdést választották életcélul. Ez ma is így van. Cinizmusba hajló álláspont, hogy a küzdés árán termelt gyümölcsből jut bőven annak is, aki nem küzd érte: igaz, a gyümölcs valamennyiönké, a társadalomé. Csak éppen az nem mindegy, hogy jó érzéssel, vagy sutytyomban nyúlók-e érte.

Az egyéni és a közösségi sors összefügg, egymással kölcsönhatásban formálódik. Ezért az egyén, az ember belső világának alaposabb ismerete, érzelmi életének értése egyre sürgetőbb igény társadalmi életünkben. S ez nemcsak a tudomány síkján, elsősorban a gyakorlati igény számára vált igen fontosá. Nemcsak a tolforgatóknak kell a „lélek mérnökeként” működni, hanem mind azoknak, akikre emberek kisebb, nagyobb közösségének irányítása van bízva. Ez az ismeret segít abban, hogy a közösség és egyén konfliktusában jó értelemben rendeződjene el a gondok ott, ahol keletkeznek, keletkeztek. De ehhez ismerni kell az embert belülről is.

László János

kásokban hűvös van, bár lehet, hogy a ház környékén melegebb a levegő.

Tehát az építkezés még lényegében nem fejeződött be, hiszen az építőknek — enyhén szólva — akad némi restanciájuk. Ezért az IKV mellett a beruházó városi tanács is rajta tartja szemét a házon. Nemcsak perel, de illetékesei személyesen is igyekeznek eljárni az ablakok beüvegezése ügyében. Mert ez ugyebár úgy, amit sem az építvállalat garanciális munkákat irányító építésvezetője, sem az üveges részleg vezetője nem képes saját hatáskörében elintézni?

Októberről novemberre fordult a naptár, annak is lassanként a végére, amikor a tanács és az IKV megállapodtak abban, hogy nem várnak tovább az építőkre, maguk csináltatják meg az ajtókat. A beruházási kódex ugyanis szerencsére lehetőséget ad arra, hogy amit a kivitelező nem hajlandó elvégezni, azt elvégeztessen és árát behajthassa a beruházó. Egy per ide vagy oda már igazán nem számít!

Igaz ugyan, hogy a beruházási kódexet nem tegnap adták ki, előírásai érvényben voltak már a nyáros is, minden esetre még azelőtt, hogy a fűtési idény megkezdődött volna. Ha akkor beüvegezteti a beüvegeztetni valót az IKV, akkor — akkor csupán az történt volna, hogy az ingatlanok kezelésére, a lakóházak karbantartására, a lakók megfelelő körülményeinek biztosítására létrehozott vállalat közmegegyezésre végzi munkáját. A nemtörődömség, az álmos ügyintézés viszont még akkor sem válik senki dicsőségére, ha netán más is osztózik a mulasztásban.

F. K.

A Favorit is felkerült a cikklístára

Kevesebb előleg kell a Horizonthoz, a hűtőszekrényhez és a mosógéphez

Tájékoztató az áruvásárlási hitelakeiról

A Belkereskedelmi Minisztérium Vas- és Műszaki Főigazgatósága sajtótájékoztatón ismertette az áruvásárlási hitelakeiról kapcsolatos, a közönségnek kedvező változásokat.

Bevezetőben a híradás-technikai cikkek és az elektromos háztartási készülékek növekvő forgalmáról számoltak be a főigazgatóság képviselői. Elmondották, hogy

1963 óta több mint fél-millió televíziókészülék adott el a kereskedelem.

Ez alatt az idő alatt félmillió mosógépet, csaknem 100

ezer centrifugát, 200 000 hűtőgépet vásároltak a házi-asszonyok. Ezenkívül mintegy 260 000 porszívó gép és mintegy 50 000 padlókeféző gép került forgalomba. Az OTP-vel közös hitelakei is egyre népszerűbb, televízióból például 1963-ban 73 000, tavaly pedig már 140 000 fogyott el részletre.

November 20-tól a hitelakei cikklístájára az eddigieken kívül felkerült a Favorit televízió. A VTRGY korszerű, szögletes képsőves készüléke

mától 1000 forintos előleg lefizetésével másfél évi részletre is vásárolható. Ugyancsak mátlól lép életbe az a kedvezmény, amely szerint a Horizont televízió az eddigi 1830 forint helyett 1000 forint, a Lehel 70 literes hűtőszekrény 840 forint helyett 500 forint, a 102-es típusú mosógép pedig háromszázhuszöt forint helyett kétszáz forint előleggel vásárolható. A hitelakeikban ezenkívül továbbra is az eddigi feltételekkel kapható részletre valamennyi 1000

forinton felüli rádió és lemezjátszó, a 806-os típusú centrifuga, a Vénusz porszívó, a belülről gyártmányú padlókeféző gép és villany-tűzhely, a 100–200 literes villanyboyler, az 5–10 literes gázboyler, valamint kérekpárok és motorkérekpárok.

Az áruhitelakei újabb kedvezményeinek bevezetésével egy időben

ma indul az immár hagyományos „televízióhónap”.

Ebben az időszakban a szaküzletekben a televíziókészülékek kerülnek előtérbe. A KERAVILL üzemekben is rendez televízióbemutatókat, s ismét munkába állítja ügynökhálózatát. A KERAVILL Vállalat megbízottai a lakásokon keresik fel a közönséget, amely anélkül, hogy kilépne a házból, megvásárolhatja a televíziókészüléket. A „televízióhónap” a Magyar Rádió és Televízió is igyekszik támogatni, mégpedig az adásidő bővítésével, a műsorválaszték gazdagításával. (MTI)

Az UEA titkára Szegeden

Tegnap délelőtt Szegedre érkezett Vittorio Pompilio, a Nemzetközi Eszperantó Szövetség, az UEA titkára, aki már három hete Magyarországon tartózkodik, hogy az 1968-ban Budapesten megrendezésre kerülő Világkongresszus előkészületeiről tárgyaljon. Egy-napos szegedi tartózkodása alatt megbeszéléseket folytatott Szekeres Vincével, a Csongrád megyei Eszperantó Bizottság elnökével, a szegedi eszperantó csoportok vezetőivel és az IBUSZ-szal. A tervek szerint ugyanis a budapesti világkongresszus után úgynevezett utókongresszust rendeznek Szegeden, s ezzel kapcsolatos problémák megbeszélése volt szegedi

útjának célja. Délután részben erről, részben pedig a budapesti kongresszusról, annak előkészületeiről tartott tájékoztató jellegű előadást a Hazafias Népfőnt Vörösmarty utcai helyiségében. A többi között közölte a szegedi eszperantistákkal, hogy a világszövetség hivatalos rendezvényként hirdette meg a nyaranta megrendezésre kerülő szegedi nemzetközi pedagógus eszperantista szemináriumot, melynek a látogatottsága így, a jövő évben minden bizonnyal ugrásszerűen növekszik majd. V. Pompilio péntek este továbbutazott Kecskemétre, ahol szintén megbeszéléseket folytat.

Késnek a vonatok

A közlekedés legnagyobb ellensége, az ónos eső, a legtöbb bajt a MÁV-nál okozta. Pénteken a hajnali és a kora reggeli órákban a Budapestre, elsősorban a Szolnok, Hatvan, Szekesfehérvár felől érkező vonatok nagy része egy-másfél órát késett. A MÁV a délelőtti órákban újabb erőket vontatott fel a váltók tisztítására.

A KPM közúti főigazga-